

Byla C-150/21**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2021 m. kovo 5 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:*Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Lenkija)***Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:**

2021 m. vasario 23 d.

Proceso, pasibaigusio baudmės, kurios vykdymas yra pagrindinės bylos dalykas, skyrimu, šalis:

D. B.

Bylos numeris <...>

NUTARTIS

2021 m. vasario 23 d.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, Sekcja Wykonania Orzeczeń V Wydziału Karnego (Lodzės miesto centro apylinkės teismas, 5-ojo baudžiamojo skyriaus Nuosprendžių vykdymo poskyris)

<...> (teismo sudėtis)

2021 m. vasario 23 d. posėdyje išnagrinėjęs

D. B. byląpagal *Centraal Justitieel Incassobureau* pareiškimą

dėl sprendimo, kuriuo paskirta piniginė bauda, vykdymo, remdamasis

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (2012 m. suvestinė redakcija – OL C 326, 2012 10 26) 267 straipsniu ir *Kodeks karny wykonawczy* (Bausmių vykdymo kodeksas) 15 straipsnio 2 dalimi,

nutaria

- I. Kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su tokiais prejudiciniais klausimais dėl Sąjungos teisės išaiškinimo:
1. Ar sprendimas, kuriuo Nyderlandų centrinė administracinė institucija, nustatyta pagal 2005 m. vasario 24 d. Pamatinio sprendimo 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms 2 straipsnį, skyrė piniginę baudą ir kurį galima apskųsti prokuratūrai, organizaciniu požiūriu pavaldžiai Teisingumo ministerijai, atitinka „sprendimo, kuris gali būti skundžiamas teismui, turinčiam jurisdikciją baudžiamosiose bylose“, kriterijus, kaip tai suprantama pagal šio pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto ii papunktį? (**orig. p. 2**)
 2. Ar kriterijus, pagal kurį sprendimą skirti piniginę baudą turi būti galima apskųsti „teismui, turinčiam jurisdikciją baudžiamosiose bylose“, gali būti laikomas įvykdytu, jei skundą apylinkės teismui galima pateikti tik vėlesniame proceso etape, t. y. po to, kai nepalankų sprendimą priima prokuroras, o kai kuriais atvejais tai reiškia būtinybę sumokėti skirtą baudą atitinkančią sumą?
- II. <...> (bylos nagrinėjimo sustabdymas)

Motyvai

1. Europos Sąjungos teisė

- 1.1 2005 m. vasario 24 d. Pamatinio sprendimo dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms (2005/214/TVR, toliau – pamatinis sprendimas) 5 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad šiame pamatiniame sprendime gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir išdėstytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma jos VI skyriuje.
- 1.2 Pamatinio sprendimo 3 straipsnyje nustatyta, kad jis nekeičia įsipareigojimo gerbti Sutarties 6 straipsnyje įtvirtintas pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus.
- 1.3 Pamatinio sprendimo 20 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, kai išduodančiosios valstybės pateiktas liudijimas leidžia daryti prielaidą, kad galėjo būti pažeistos Sutarties 6 straipsnyje įtvirtintos pagrindinės teisės ar pagrindiniai teisės principai.
- 1.4 Pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto ii papunktį, „sprendimas“ – tai galutinis sprendimas, kuriuo reikalaujama, kad fizinis arba juridinis asmuo sumokėtų piniginę baudą tais atvejais, kai jį priėmė sprendimą priėmusios valstybės institucija, išskyrus teismą, už baudžiamąjį nusižengimą pagal sprendimą priėmusios valstybės teisę, jeigu konkrečiam

asmeniui buvo sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose. (**orig. p. 3**).

2. Lenkijos teisė

2.1 Pagal *Kodeks postępowania karnego* (Baudžiamojo proceso kodeksas, toliau – KPK) 611ff straipsnio 1 dalį, jei Europos Sąjungos valstybė narė, šiame skyriuje vadinama „sprendimą priėmusia valstybe“, prašo įvykdyti įsiteisėjusį sprendimą dėl piniginių baudų, šį sprendimą vykdo apylinkės teismas, kurio veiklos teritorijoje asmuo, kuriam skirta bauda, turi turto, gauna pajamų arba turi nuolatinę ar laikiną gyvenamąją vietą.

3. Nyderlandų teisė

3.1 *Centraal Justitieel Incassobureau* yra centrinė administracinė institucija, atsakinga už baudų, skirtų už Nyderlandų Karalystės teritorijoje įvykdytus pažeidimus, surinkimą ir išieškojimą.

3.2 *Centraal Justitieel Incassobureau* išduotas baudžiamasis įsakymas per 6 savaites gali būti apskundžiamas prokurorui. Jei prokuroras nesutinka su skundo pateikėjo pozicija, nubaustasis turi teisę pateikti apeliacinį skundą apylinkės teismui. Vis dėlto jei byla susijusi su 225 eurų ar didesne bauda, teismas nagrinėja bylą tik jei sumokamas baudos dydžio užstatas.

4. Faktinės aplinkybės

4.1 2020 m. sausio 17 d. sprendimu D. B. buvo skirta 92 eurų piniginė bauda už 2020 m. sausio 5 d. padarytą pažeidimą, numatytą Nyderlandų įstatymo dėl kelių eismo taisyklių administracinio ir teisinio vykdymo 2 straipsnyje – leistino greičio viršijimą. Sprendimas įsigaliojo 2020 m. vasario 28 d.

5. Procesas nacionaliniame teisme

5.1 2020 m. rugsėjo 22 d. *Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi* gavo Nyderlandų institucijos prašymą įvykdyti sprendimą dėl piniginės baudos, skirtos D. B. (**orig. p. 4**)

5.2 2020 m. lapkričio 6 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas pateikė *Centraal Justitieel Incassobureau* klausimus dėl sprendimo, kuriuo buvo paskirta bauda, apskundimo procedūros ir skundus nagrinėjančios institucijos statuso. 2021 m. vasario 22 d. teismas gavo atsakymą.

5.3 Nubaustas asmuo neatvyko nė į vieną iš numatytų 2020 m. lapkričio 6 d., 2020 m. gruodžio 8 d. ir 2021 m. vasario 23 d. posėdžių. Taip pat jis nepateikė jokio rašto.

6. Prejudicinio klausimo priimtumas ir prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvai

6.1 Atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes, apylinkės teismas yra nacionalinis teismas, kurio sprendimai gali būti skundžiami, kaip tai suprantama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnio antrą sakinį. Apylinkės teismo nutartis dėl sprendimo vykdymo gali būti skundžiama apygardos teismui (KPK 611fh straipsnio 3 dalis).

6.2 Europos Sąjungos Teisingumo Teismo atsakymai į prašymo priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo prejudicinius klausimus yra labai svarbūs teisingam nacionalinių nuostatų, kuriomis įgyvendinamas Pamatinis sprendimas 2005/214/TVR, aiškinimui ir taikymui šio teismo nagrinėjamoje byloje.

6.3 Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo 2019 ir 2020 m. sprendimus dėl prokuroro, kaip „teismo“, statuso pagal Pagrindų sprendimą dėl Europos arešto orderio¹, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, kyla rimtų abejonių dėl Nyderlandų centrinės institucijos priimamų sprendimų skirti pinigines baudas teisinio pobūdžio, nes ši institucija yra administracinio pobūdžio, o sprendimą skirti baudą galima apskųsti prokurorui, o ne teismui.

7. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo pozicija dėl atsakymo į prejudicinį klausimą

7.1 Atsižvelgiant į pamatinio sprendimo 3 ir 20 straipsnių turinį ir reikšmę, pagal ESS 6 straipsnį suteikiamą nuostatoms, ginančioms pagrindines teises, to sprendimo 1 straipsnio a punkto ii papunktis, (**orig. p. 5**) visų pirma kalbant apie sąvoką „teismas“, turi būti aiškinamas atsižvelgiant į EŽTK 6 straipsnio turinį ir jame įtvirtintų normų interpretaciją, kylančią iš Strasbūro teismo –Europos Žmogaus Teisių Teismo – jurisprudencijos.

7.2 Pagal Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, pagrindinė sąlyga, garantuojanti proceso teisingumą, yra ta, kad bylą nagrinėtų nešališkas teismas, kuris neturi jokių priklausomybės nuo vykdomosios valdžios požymių². Be to, svarbus elementas, didinantis galimybę apskųsti neteisingą sprendimą, yra per didelių fiskalinių ar teisinių kliūčių, kurios apsunkina skundo pateikimą, nebuvimas.

7.3 Analizuojamas pamatinis sprendimas leidžia vykdyti sankcijas, kurias skyrė ne tik kitų valstybių teismai, bet ir administracinės institucijos. Vis dėlto

¹ Be kita ko, sprendimas sujungtose bylose C-508/18 ir C-82/19 PPU ir sprendimas byloje C-489/19 PPU.

² 1981 m. birželio 23 d. EŽTT sprendimas *Le Compte, Van Leuven ir De Meyer prieš Belgiją*, 7238/75; 1988 m. balandžio 19 d. EŽTT sprendimas *Belilos prieš Šveicariją*, 10328/83.

tokiu atveju sprendimą priėmusios valstybės vidaus teisėje turi būti numatyta galimybė apskųsti tokį sprendimą teismui, turinčiam jurisdikciją baudžiamosiose bylose³.

7.4 Sąvoką „teismas, turintis jurisdikciją baudžiamosiose bylose“ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas analizavo procese dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, kurį inicijavo Čekijos teismas byloje *Baláž*⁴. Toje byloje priimtame sprendime Teisingumo Teismas, pirma, nusprendė, kad tai yra Europos Sąjungos teisės autonominė sąvoka, kurią visoje Sąjungoje reikia aiškinti autonomiškai ir vienodai⁵. Antra, Teisingumo Teismas nurodė, kad aiškinant, ar konkreti institucija yra „teismas“, kaip tai suprantama pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto ii papunktį, reikia atsižvelgti į bylos aplinkybių visumą, t. y. ar institucija yra įsteigta teisės aktų pagrindu, ar ji nuolatinė, ar jos jurisdikcija yra privaloma, ar procesas joje grindžiamas rungimosi principu, ar ji taiko teisės normas ir yra nepriklausoma⁶. Ši institucija taip pat turi turėti jurisdikciją pateikti byloje teisinį vertinimą ir nagrinėti faktines aplinkybes, galėti iširti įrodymus ir tuo remdamasi nustatyti atitinkamo asmens atsakomybę ir bausmės adekvatumą.

7.5 Sprendime *LM* (C-216/18) Teisingumo Teismas nurodė, kad teismų nepriklausomumo reikalavimas yra pagrindinės teisės (**orig. p. 6**) į teisingą bylos nagrinėjimą pagrindas, o ši teisė ypač svarbi, nes yra visų teisių, kurias teisės subjektai turi pagal Sąjungos teisę, apsaugos ir valstybių narių bendrų vertybių, nurodytų ESS 2 straipsnyje, įskaitant teisinės valstybės principą, išsaugojimo garantas⁷. Kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad institucijos, priskirtos prie jos teisių gynimo priemonių Sąjungos teisei priklausančiose srityse sistemos, kaip „teismai“, atitiktų veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus. Siekiant garantuoti šią apsaugą itin svarbu, kad šios institucijos išliktų nepriklausomos⁸.

7.6 Pirmiau nurodytame sprendime Europos Sąjungos Teisingumo Teismas išaiškino, kad teismų nepriklausomumas apima du aspektus: išorinį ir vidinį. Pirmasis aspektas suponuoja, kad atitinkama institucija savo funkcijas vykdo visiškai autonomiškai, jos nesaisto jokie hierarchijos ar pavaldumo ryšiai, ji negauna jokių nurodymų ar įpareigojimų, taigi yra apsaugota nuo išorinio poveikio ar spaudimo, kurie gali kelti grėsmę jos narių nepriklausomam

³ Pamatinio sprendimo 2005/214/TVR 1 straipsnio a punkto ii papunktis.

⁴ 2013 m. lapkričio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Baláž*, C-60/12, EU:C:2013:733.

⁵ 26 punktas.

⁶ 32 punktas.

⁷ 2018 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *LM*, C-216/18, EU:C:2018:586, 48 punktas.

⁸ 52 ir 53 punktai.

sprendimų priėmimui ir turėti jiems įtakos. Ši būtina laisvė tokių išorinių veiksmų atžvilgiu reikalauja tam tikrų garantijų, padedančių apsaugoti asmenis, kurie turi priimti sprendimą, kaip antai nepašalinamumo. Teisingumo Teismas nurodė ir kitus garantijos elementus: tokio dydžio atlyginimo, kuris atitiktų tų asmenų vykdomų svarbių įgaliojimų lygį, mokėjimas ir atitinkamai suformuota drausminės atsakomybės tvarka⁹.

- 7.7** Vidinis aspektas susijęs su sąvoka „nešališkumas“ ir reikalauja vienodai atsiriboti nuo bylos šalių ir jų atitinkamų interesų, susijusių su nagrinėjamos bylos dalyku. Šis aspektas reikalauja objektyvumo ir jokio suinteresuotumo bylos baigtimi nebuvimo, išskyrus siekį, kad ginčas būtų išspręstas griežtai laikantis teisės normų¹⁰.
- 7.8** Atsižvelgiant į pirmiau aptartas Teisingumo Teismo rekomendacijas dėl teismų nepriklausomumo sampratos, būtina ištirti, ar Nyderlandų prokuratūra, nagrinėdama skundus dėl piniginių baudų, kurias skyrė administracinė institucija, kaip antai *Centraal Justitieel Incassobureau*, atitinka (**orig. p. 7**) nepriklausomumo reikalavimą, leidžiantį ją laikyti „teismu, turinčiu jurisdikciją baudžiamosiose bylose“.
- 7.9** Keliose bylose, kurias Teisingumo Teismas nagrinėjo 2019 m., valstybių narių klausimai buvo susiję su prokuroro, kaip institucijos, kuri išduoda Europos arešto orderį (toliau – EAO), statusu. Sprendime *OG ir PI* sujungtose bylose C-508/18 ir C-82/19 Teisingumo Teismas atmetė nuomonę, kad prokuratūrą galima laikyti nepriklausoma teismine institucija, kai kyla rizika, kad priimant sprendimą dėl Europos arešto orderio išdavimo vykdomoji valdžia, kaip antai teisingumo ministras, jai gali tiesiogiai ar netiesiogiai duoti konkrečius pavedimus arba nurodymus¹¹. Be to, verta pabrėžti, kad Teisingumo Teismas laikėsi šios pozicijos nepaisydamas to, kad prokuroro sprendimas išduoti Europos arešto orderį galėjo būti skundžiamas teismui, taip pat nepaisydamas Vokietijos atstovų pareiškimų, kad nurodymus atskirais atvejais teisingumo ministras duoda retai, jie turi būti pateikiami raštu ir apie juos turi būti pranešta žemės parlamento pirmininkui¹².
- 7.10** Sprendime *NJ* (C-489/19 PPU¹³) buvo analizuojamas Austrijos prokuratūros statusas EAO procedūroje. Austrijos Respublikoje federalinis teisingumo ministras taip pat duoda nurodymus prokuratūroms. Vis dėlto svarbus EAO

⁹ 63 ir 64 punktai.

¹⁰ 65 punktas.

¹¹ 2018 m. gegužės 27 d. Sprendimas *OG ir PI*, sujungtos bylos C-508/18 ir C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456.

¹² 79–90 punktai.

¹³ 2019 m. spalio 9 d. Sprendimas *NJ*, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.

išdavimo procedūros elementas šioje šalyje yra tas, kad prokuroras nepriima šio sprendimo vienas. Tam reikalingas teismo, kuris turi prieigą prie byloje pateiktų nurodymų, gali pats atlikti tyrimą arba nurodyti jį atlikti, o galutinį sprendimą priima savarankiškai, patvirtinimas. Be to, sprendimą dėl Europos arešto orderio išdavimo papildomai galima apskųsti teismui. Šis ypatingas, lemiamas teismo vaidmuo EAO išdavimo procedūroje privertė Teisingumo Teismą pripažinti prokurorą EAO išduodančia institucija, nors sprendime jis vienareikšmiškai nurodė, kad Austrijos prokuratūra neatitinka nepriklausomumo reikalavimo¹⁴. **(orig. p. 8)**

7.11 Pagal Nyderlandų Karalystės Konstitucijos 116 straipsnio 1 ir 2 dalis teismai, kurie vykdo teisingumą, jų organizacija, sudėtis ir įgaliojimai yra apibrėžti įstatymo galią turinčiame akte.

7.12 Iš Nyderlandų Karalystės Konstitucijos 117 straipsnio matyti, kad asmenys, vykdantys teisingumą, taip pat generalinis prokuroras prie Aukščiausiojo Teismo yra skiriami visam gyvenimui karaliaus dekretu¹⁵. Bendrųjų prokuratūros padalinių prokurorus skiria [karalius] ir jie gali būti pašalinami iš pareigų. Praktikoje sprendimas paskirti tam tikrą asmenį į prokuroro pareigas priklauso nuo teisingumo ministro¹⁶.

7.13 Pagal 1[8]27 m. balandžio 18 d. Įstatymo dėl teismų veiklos organizavimo (*Judiciary Organization Act*)¹⁷ nuostatas, Nyderlandų Karalystėje veikia apylinkės teismai, apeliaciniai teismai ir Aukščiausiasis Teismas¹⁸. Šie subjektai įstatyme apibrėžti kaip teismai¹⁹. O prokurorai įtraukti į subjektų, dalyvaujančių vykdant teisingumą, grupę²⁰.

7.14 Nyderlandų prokuratūra pavaldi Teisingumo ministerijai²¹. Teisingumo ministras yra politikas, už savo veiksmus atskaitingas parlamentui. Jis ne tik, remdamasis bendrosiomis gairėmis, formuoja bendrą ministerijos

¹⁴ 40 punktas.

¹⁵ Konstitucijos tekstas: <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Constitution-NL.pdf>.

¹⁶ Marguery, T. P., Unity and diversity of the prosecution services in Europe. A study of the Czech, Dutch, French and Polish Systems, 2008, p. 112 ir 113: https://www.rug.nl/research/portal/files/2712234/14_thesis.pdf (Vertėjo pastaba: nuoroda neaktyvi).

¹⁷ <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Wet-op-de-Rechterlijke-Organisatie-EN.pdf> (Vertėjo pastaba: nuoroda neaktyvi).

¹⁸ 1[8]27 m. balandžio 18 d. Įstatymo dėl teismų veiklos organizavimo 2 straipsnis.

¹⁹ Įstatymo dėl teismų veiklos organizavimo 1 straipsnio a punktas.

²⁰ Įstatymo dėl teismų veiklos organizavimo 1 straipsnio b punktas.

²¹ Marguery, T. P. min. veik., p. 100.

baudžiamąją politiką, bet ir vykdo daug įgaliojimų, susijusių su pavaldžiais prokurorais, pvz., turi sprendžiamąjį balsą skyrimo į pareigas procese, galimybę siųsti prokurorus dirbti į kitus prokuratūros padalinius. Be to, teisingumo ministras turi įgaliojimą konkrečiais atvejais duoti nurodymus prokurorams. Nurodymų nevykdymas gali būti pagrindas iškelti pavaldžiam prokurorui drausmės bylą²². Iš esmės nurodymai turi būti pateikiami raštu, vis dėlto išimtinėmis aplinkybėmis leidžiama duoti žodinį nurodymą. Pagal taisyklę nurodymo turinys yra įtraukiamas į bylos medžiagą, tačiau tokios pareigos nėra tuo atveju, kai tai „prieštarauja valstybės interesams“, o ši sąvoka yra neaiški. Taip pat reikia pridurti, kad (**orig. p. 9**) Nyderlandų bendrųjų prokuratūros padalinių prokurorai neturi imuniteto, neatlieka savo funkcijų iki gyvos galvos ir gali būti pašalinami iš pareigų.

- 7.15** Verta pažymėti, kad teisingumo ministro teisei duoti nurodymus konkrečiais atvejais griežtai prieštarauja Venecijos komisija. Ši institucija kritikavo panašius Lenkijos Respublikos teisingumo ministro – generalinio prokuroro – įgaliojimus²³. Venecijos komisija nurodo kaip netinkamą sistemą, kurioje įstatymų leidžiamoji ar vykdomoji valdžia turi įtakos tam, ar pradėti baudžiamąją bylą konkrečiu atveju, nes tai turi būti išimtinai prokuroro sprendimas²⁴.
- 7.16** Todėl, atsižvelgiant į Nyderlandų Karalystės prokuratūros ypatumus, jos padėtį teismų sistemos (plačiaja prasme) struktūroje, taip pat į Sprendimo *Baláž* turinį, kyla klausimas, ar Nyderlandų prokuratūra gali būti laikoma „teismu, turinčiu jurisdikciją baudžiamosiose bylose“. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, atsakymas į šį klausimą yra neigiamas. Pamatinio sprendimo 2005/214/TVR 1 straipsnio a punkto ii ir iii papunkčiuose įtvirtinta norma yra garantinio pobūdžio ir turi kompensuoti bet kokius pagrindinių teisių apsaugos trūkumus, atsirandančius dėl to, kad administracinės institucijos taip pat turi įgaliojimus skirti pinigines baudas.
- 7.17** Skundas, pateiktas visiškai nepriklausomam teismui, kompetentingam iš esmės įvertinti įrodymus ir procese taikančiam principą *in dubio pro reo* ar bausmės individualizavimo principą, yra mechanizmas, kuris leidžia įgyvendinti pagrindines baudžiamojo proceso funkcijas, o nubaustajam – pasinaudoti savo teisėmis į gynybą.

²² Marguery, T. P., min. veik., p. 122.

²³ European Commission For Democracy Through Law (Venice Commission), Opinion 892/2017 on the act on the public prosecutor's office as amended, 113 punktas. Tekstas: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2017\)028-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2017)028-e)

²⁴ European Commission For Democracy Through Law (Venice Commission). [Study] N° 494 / 2008. Report on European standards as regards the independence of the judicial system: part II - the Prosecution Service, 87 punkto 8 papunktis. Tekstas: <https://rm.coe.int/1680700a60>

- 7.18** Taip pat reikia pažymėti, kad galimybė kreiptis į teismą tampa svarbesnė visų pirma tais atvejais, kai pirmasis „sprendimo“ dėl kaltės ir nuobaudos etapas yra visiškai automatizuotas ir apsiriboja transporto priemonės savininko duomenų patikrinimu, kompiuterinės sistemos sugeneruoto sprendimo atspausdinimu ir išsiuntimu adresatui. Nyderlandų centrinės institucijos atveju sprendimo, kuriuo skiriama pinigine (**orig. p. 10**) bauda, priėmimas nevyksta taikant principus, būdingus tipiniam baudžiamajam procesui. Todėl visa pagrindinių procesinių garantijų įgyvendinimo našta tenka skundą nagrinėjančiai institucijai, t. y. prokuratūrai, kuri, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, Nyderlandų Karalystėje nėra nepriklausoma institucija. Tokio vertinimo pasekmė būtų galimybė atsisakyti pripažinti ir vykdyti *Centraal Justitieel Incassobureau* sprendimą, kaip priimtą institucijos, kuri neatitinka Pamatinio sprendimo 2005/214/TVR 1 straipsnio a punkto ii papunktyje nustatytų kriterijų.
- 7.19** Be to, reikia įvertinti Nyderlandų apeliacinėje procedūroje taikomą teisinį principą, pagal kurį tuo atveju, kai prokuroras atmeta skundą dėl *Centraal Justitieel Incassobureau* priimto sprendimo, skundas gali būti pateikiamas apylinkės teismui. Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo, toks apskundimo mechanizmas neatitinka pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto ii papunkčio reikalavimo, pagal kurį skundas turi būti teikiamas teismui, turinčiam jurisdikciją baudžiamosiose bylose. Atrodo, pamatiniame sprendime numatyta galimybė tiesiogiai kreiptis į teismą, nereikalaujant atlikti jokių kitų papildomų procedūrų. Sprendime *Baláz* nurodyta, kad apeliacinėje procedūroje neturėtų būti susiduriama su pernelyg didelėmis teisinėmis ar fiskalinėmis kliūtimis²⁵. Atsižvelgiant į specifinį tarpvalstybinį pinigines baudos vykdymo procedūros pobūdį, taip pat į daugybę problemų, susijusių su Nyderlandų institucijos priimtų sprendimų dėl baudų vykdymu, apie kurias buvo pranešta Lenkijos teismų inicijuotose prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrose, labai svarbu, kad skundai dėl sprendimų, kuriais skiriamos šios baudos, būtų teikiami tiesiogiai, be to, nepriklausomumo kriterijus atitinkančiai institucijai.
- 7.20** Taip pat pažymėtina, kad tuo atveju, kai skundas dėl sprendimo skirti pinigine baudą teikiamas apylinkės teismui, susiduriama ne tik su būtinybe pereiti prokuroro bylos nagrinėjimo stadiją, vėlinančia skundo nagrinėjimą ir tampančia papildoma institucine kliūtimi, o kai kuriais atvejais ir nemaža fiskaline kliūtimi. Mat jeigu buvo skirta 225 eurų ar didesnė bauda, teismas skundą nagrinėja tik jei pareiškėjas sumoka šios sumos dydžio užstatą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, toks (**orig. p. 11**) apskundimo procedūros reglamentavimas tarpvalstybinėje situacijoje gali sudaryti kliūtį, atgrasančią užsienio pilietį nuo skundo teikimo.

²⁵ Sprendimo *Baláz*, C-60/12, 46 punktas.

- 7.21** Pirmiau nurodytos abejonės pateisina kreipimąsi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą.
- 7.22** Dėl šių priežasčių nacionalinis teismas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį nusprendė, kaip nurodyta šios nutarties rezoliucinės dalies 1 punkte.
- 7.23** <...> (bylos nagrinėjimo sustabdymas)

Apylinkės teismo teisėja Monika Stefaniak-Dąbrowska

DARBINIS VERTINIMAS